</> HTML · İleri

HTML — İleri Seviye

Open Graph, JSON-LD, performans ve ileri erişilebilirlikle profesyonel işaretleme.

SowaCodeHK — Ders Notları
sowacodehk.com.tr · Hazar Kanat

Bu notta ne öğreneceksin? HTML’in ileri konuları: yapısal/SEO açısından güçlü işaretleme, meta ve Open Graph etiketleri, yapılandırılmış veri (Schema.org / JSON-LD), performans için doğru medya kullanımı ve iframe/embed. "HTML — Orta" notunu bitirdiysen buraya hazırsın.

Open Graph — Sosyal Medya Paylaşımı

Bir sayfa WhatsApp, X ya da LinkedIn’de paylaşıldığında çıkan başlık, açıklama ve görsel **Open Graph** etiketleriyle belirlenir. Bunlar olmadan paylaşım çirkin ve boş görünür:

```
<head>
    <meta property="og:title" content="SowaCodeHK — Yazılım & Eğitim">
    <meta property="og:description" content="Projeler, ders notları ve ücretsiz
araçlar.">
    <meta property="og:image" content="https://sowacodehk.com.tr/onizleme.jpg">
    <meta property="og:url" content="https://sowacodehk.com.tr">
    <meta property="og:type" content="website">
</head>
```

İpucu: Paylaşım görselini (`og:image`) 1200×630 px yap; sosyal platformların önerdiği boyut budur, her yerde düzgün görünür.

Yapılandırılmış Veri (JSON-LD / Schema.org)

Google’a "bu sayfa ne hakkında" bilgisini net vermek için yapılandırılmış veri eklenir. Bu, arama sonuçlarında zengin görünüm (yıldız, tarih, görsel) sağlayabilir. En yaygın yöntem JSON-LD’dir:

```
<script type="application/ld+json">
{
  "@context": "https://schema.org",
  "@type": "Article",
  "headline": "Yeni Web Sitemiz Yayında",
  "author": { "@type": "Person", "name": "Hazar Kanat" },
  "datePublished": "2026-09-26",
  "image": "https://sowacodehk.com.tr/haber.jpg"
}
</script>
```

Videolar için `VideoObject`, ürünler için `Product`, işletmeler için `LocalBusiness` tipleri vardır. Google Search Console'daki "thumbnail eksik" gibi uyarılar genelde bu veriyle çözülür.

Performans İçin Doğru Medya Kullanımı

Sayfa hızı hem kullanıcı deneyimi hem SEO için kritiktir. Görselleri akıllıca yükle:

```
<!-- Ekranın altındaki görseller geç yüklensin -->
<img src="foto.jpg" alt="Açıklama" loading="lazy" width="800" height="600">

<!-- Modern format + yedek -->
<picture>
    <source srcset="foto.webp" type="image/webp">
    <img src="foto.jpg" alt="Açıklama">
</picture>
```

- `loading="lazy"` — Görsel ekrana gelince yüklenir, sayfa hızlanır.
- `width/height` ver — Yükleme sırasında sayfanın zıplamasını önler.
- `webp` formatı — JPEG/PNG'den çok daha küçük dosya boyutu.

iframe ve Gömme (Embed)

Başka bir sayfayı ya da içeriği (YouTube videosu, harita) sayfaya gömmek için `iframe` kullanılır:

```
<iframe width="560" height="315"
    src="https://www.youtube.com/embed/VIDEO_ID"
    title="Tanıtım videosu"
    allowfullscreen>
</iframe>
```

> **İpucu:** Bilmediğin/güvenmediğin kaynakları iframe ile gömme; güvenlik açığı olabilir. Sadece güvenilir servisleri (YouTube, Google Maps) göm.

Erişilebilirlikte İleri: ARIA

Karmaşık arayüzlerde ekran okuyuculara ek bilgi vermek için ARIA öznitelikleri kullanılır:

```
<button aria-label="Menüyü aç">☰</button>
<div role="alert">Form başarıyla gönderildi!</div>
<nav aria-label="Ana menü"> ... </nav>
```

Kural: mümkünse önce doğru semantik etiketi kullan (`button`, `nav`); ARIA'yı ancak semantik yetmediğinde ekle.

Özet

- Open Graph etiketleri sosyal medya paylaşımlarını profesyonelleştirir.
- JSON-LD yapılandırılmış veri, Google'da zengin sonuç ve doğru indeksleme sağlar.
- `loading="lazy"`, `webp` ve boyut belirtme sayfayı hızlandırır.
- iframe ile güvenilir içerik gömülür; ARIA ile ileri erişilebilirlik sağlanır.
- Bu detaylar, sıradan bir siteyi arama motoru ve kullanıcı dostu profesyonel bir siteye dönüştürür.